

KRONIKA

Studentská literárněvědná konference 2021

Ve dnech 27.–29. dubna 2021 se uskutčnil devatenáctý ročník Studentské literárněvědné konference (dále SLK), na níž se společně s Ústavem pro českou literaturu AV ČR organizace podílela katedra bohemistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Letošní ročník SLK byl mimořádný hned v několika směrech. Z důvodu nepříznivé epidemické situace se konference poprvé ve své historii konala online, čímž byla sice ochuzena o přátelskou konferenční atmosféru, zároveň na ní především díky této skutečnosti vystoupilo rekordních padesát jedna studentů z šesti evropských zemí (Česko, Slovensko, Polsko, Bulharsko, Chorvatsko, Itálie) — tradiční dvoudenní jednání tak muselo být rozšířeno o jeden konferenční den. Specifikem byla také netradiční tematická otevřenost, v jejímž důsledku mohla zaznít řada podnětných referátů z různých oblastí literární vědy i z rozličných národních literatur.

První den jednání byl vyhrazen pro studenty bakalářského a magisterského stupně. Tematicky výrazně převažovaly referáty zaměřené na českou literaturu 20. století, větší zastoupení měly i příspěvky věnované fantastické literatuře. Výjimku v této časové a tematické orientaci

tvoril první konferenční blok, jenž se soustředil na českou literaturu 19. století a německy psanou literaturu první poloviny 20. století. Právě v tomto bloku vystoupila **Markéta Kamenská** (FF UP v Olomouci) s příspěvkem nazvaným „Lilli Recht — zapomenutý poklad olomoucké nové věčnosti?“, která se za svůj vycizelovaný přednes, dlouholetý zájem o německy píšící autorku a detailní analýzu veškerého dochovaného materiálu zcela zaslouženě stala laureátkou Ceny Vladimíra Macury ve studentské kategorii. Druhé místo porota udělila **Marii Zetové** (FHS UK, Praha), jejíž výstup byl věnovaný srovnávací interpretaci vybraných próz Egona Hostovského z období 30. a 40. let 20. století. Autorka se snažila charakterizovat Hostovského poetiku spjatou s tematikou paměti a vzpomínáním. Na třetím místě se umístil **Luka Baricevič** (FF UNIZG, Záhřeb), který se snažil postihnout funkci grotesknosti a absurdity ve *Směšných láskách* Milana Kundery, přičemž vycházel z teorie Georga R. Tamarina a Michaila Bachtina.

Z důvodu rekordního počtu přihlášených studentů, již vystoupili s nebývale kvalitními a podnětnými příspěvky, se porota rozhodla udělit i rekordní počet ocenění včetně dvou čestných uznání v obou kategoriích

(studentské a postgraduální). Čestné uznání ve studentské kategorii získal **Jakub Cepník** (FF UK, Praha) za referát mapující vztah jedince a společnosti v románech *Moskva-hranice* a *Dřevěná lžíce* Jiřího Weila a **Adam Hošek** (FF UP v Olomouci), který reflektoval utváření sémiosféry undergroundu na příkladu románu *Invalidi sourozenci* Egona Bondyho.

Studenti doktorandských programů své referáty přednesli druhý a třetí den jednání. V doktorandských blocích převažovala orientace na literaturu 20. století, velké zastoupení měly i referáty věnované hispánské literatuře.

Laureátem Ceny Vladimíra Macury se v postgraduální kategorii stal **Pavel Kopečný** (FF MU, Brno), který se soustředil na charakteristiku typu literární postavy označované jako *zbytečný člověk*, jež je typická zejména pro ruskou literaturu 19. století. Kopečný na rozboru vybraných děl ruské literatury vymezil základní poznávací znaky sledovaného typu postavy a vytvořil tak kategorizaci, která by v budoucnu měla náležitě pomoci jeho identifikaci nejen v ruské literatuře, ale rovněž v ostatních světových literaturách; zároveň by měla pomoci předejít častému omylu, kdy jsou k tomuto typu řazeny literární postavy, které vykazují pouze omezené množství potřebných rysů. Narativní kategorii prostoru ve vybraných kapitolách Mrštíkova románu *Santa Lucia* sledovala **Helena Dvořáková**, která za pečlivou analýzu textu obdržela druhé místo. Třetí místo za velmi vyrovnané výstupy

porota udělila dvěma účastníkům — **Anně Martinovské** (FF UK, Praha) za referát kriticky přehodnocující podobu „naivního realismu“ konstruovanou Rolandem Barthesem v díle *S/Z* a **Viktoru Suchému** (FF UK, Bratislava), který se soustředil na podoby básnického pojmenování zátiší v české a slovenské lyrické poezii 20. století, především pak v díle Štefana Strážaye, Lýdie Vadkerti-Gavorníkové, Miroslava Holuba a Ivana Wernische.

Čestná uznání v doktorandské kategorii získali **Pavlna Tassanyiová** (FF UK, Praha) a **Jakub Hankiewicz** (FF UK, Praha). Pavlna Tassanyiová se v příspěvku zaměřila na mechanismy útlaku a společenského vyloučení, které bývají uplatňovány vůči postavě robota ve science fiction literatuře; Jakub Hankiewicz se soustředil na popis několika principů zachycujících možnosti, jak může v české poezii fungovat každodenní předmět, konkrétně analyzoval básně Jaroslava Vrchlického, Karla Hlaváčka, Jiřího Wolkra a Vítězslava Nezvala.

Druhý konferenční den byl zakončen přednáškou „Divergence a konvergence v ruském formalismu a digitálních duchovědách“ **Petra Steinera** z Pensylvánské univerzity, jež byla věnována srovnání přístupu k literární historii Franka Morettiho a ruského formalismu a vzbudila živou debatu nejen o utváření literárních dějin.

Dvacátý ročník SLK se bude konat v dubnu 2022 a určitě by stálo za zvážení, zdali i v dalších letech ne-

ponechat otevřený koncept a nestanovovat konkrétní téma konference, které by jednotlivé příspěvky zastřešovalo. Tato volba, jak organizátoři předem předpokládali, totiž motivovala množství studentů k prezentaci výsledků vlastního výzkumu bez nutnosti přizpůsobovat je určitému tematickému vymezení. Uskutečnilo se příští ročník klasickou prezenční formou, určitě by nebylo plané diskutovat o možnosti alespoň částečného zachování online podoby konference, která by usnadnila přístup zahraničním studentům.

Referáty všech oceněných studentů budou publikovány v podzimním čísle časopisu *Bohemica Olomucensia* (2021/3), které vedle zmíněných pří-

spěvků bude obsahovat ještě další čtyři pozoruhodné texty přednesené v doktorandské kategorii. Konkrétně se jedná o příspěvky „Autor, čtenář, vypravěč — prostupnost hranic v textech Michala Ajvaze“ **Zuzany Jurajdové** (FF UP v Olomouci), „Poezie prázdna a ticha ve sbírce *Černí poslové* Césara Valleja“ **Lindy Urbancové** (FF UK, Praha), „Vyrůstání za normalizace v tragikomickém a nostalgickém vyprávění“ **Martina Špačka** (FF UP v Olomouci) a „Hravý Dominik Tatarka. Ludické motivy v *Prútených kreslách*“ **Milana Kolesíka** (FF UKF, Nitra).

Tereza Roháčová

Creative Commons

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons — Uvedte původ — Neužívejte komerčně — Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní licence. Licenční podmínky jsou dostupné zde: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.cs>.

Zpráva o konferenci Svatá Ludmila — Ženy v christianizaci střední Evropy

DALŠÍ POKRAČOVÁNÍ NESMRTELNÉHO SPORU O DATACI *KRISTIÁNOVY LEGENDY*

26. a 27. května 2021 proběhla hybridní formou mezinárodní konference Svatá Ludmila — Ženy v christianizaci střední Evropy, částečně ve Vlasteneckém sále Karolina, částečně pomocí platformy Zoom. Dlouho chystaná událost vznikla spoluprací Katolické teologické a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy s Archeo-

logickým ústavem AV ČR, Leibnizovým institutem pro historii a kulturu východní Evropy v Lipsku (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, dále jako GWZO) a spolkem Svatá Ludmila 1100 let při příležitosti jubilejního výročí umučení první české světky. Příspěvky zazněly v anglickém, ně-